19.10.2021

Liikenne- ja viestintävaliokunta
liv@eduskunta.fi
Valiokuntakanslian sihteeri valiokuntaneuvos Mika Boedeker

Lausuntopyyntönne 12.10.2021 U53/2021

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 53/2021: Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta ja direktiivin 2014/94/EU kumoamisesta

LUT-yliopiston lausumat yhteenvetona

1. On huomioitava, että Suomi on yksi Euroopan harvimmin asutuista maista, jolloin tiheän jakeluinfrastruktuurin luominen Suomessa on merkittävästi kalliimpaa kuin monissa muissa maissa.
2. Ehdottaa, että yhteiskäyttöinen esim. työpaikoilla oleva latausverkko laskettaisiin mininimivaatimukseen latausverkkoa sähkö- ja hybridiautoja varten.
3. Toteaa että ehdotettu vetyinfrasuunnitelma on liian laaja ja tulee liian kalliiksi.
4. Ehdottaa että noin vuoteen 2040 asti ulottuvan siirtymäajan verran yritetään raskas liikenne hoitaa sähköistämällä ja käyttämällä e-polttoaineita (RFNBO) biopolttoaineiden lisäksi dieselissä. Eli vety jaeltaisiin olemassa olevan infran kautta.
5. Ehdottaa selvityksen käynnistämistä siitä missä määrin nykyisten jakelukanavien käyttö riittää RFNBO-polttoaineiden jakeluun.

Ajoneuvojen muutos vähäpäästöiseksi

Ehdotuksessa tavoitellaan; ”… *Komission vihreän kehityksen ohjelman mukaan on otettava käyttöön selkeitä toimia, jotta liikenteeseen liittyviä kasvihuonekaasupäästöjä saadaan vähennettyä 90 % vuoteen 2050 mennessä. Ajoneuvokannan uudistuminen vähä- ja nollapäästöiseksi sekä fossiilisten polttoaineiden korvaaminen vaihtoehtoisilla käyttövoimilla ovat keskeisiä edellytyksiä tavoitteeseen pääsemiseksi. Jotta siirtymä ilmastoystävällisempään liikkumiseen olisi mahdollista, on samalla vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluinfrastruktuuria kehitettävä ajoneuvokannan kanssa samassa suhteessa.”* LUT yliopiston mielestä tavoite vähäpäästöisestä ajoneuvokannasta ja sen tarvitseman infrastruktuurin luomisesta on tärkeä. On kuitenkin huomioitava, että Suomi on yksi Euroopan harvimmin asutuista maista, jolloin tiheän jakeluinfrastruktuurin luominen Suomessa on merkittävästi kalliimpaa kuin monissa muissa maissa.

LUT-yliopisto
LUT University

lut.fi

Yliopistonkatu 34
FI-53850 Lappeenranta

Mukkulankatu 19
FI-15210 Lahti

tel +358 294 462 111

Y-tunnus 0245904-2
ALV/VAT FI 02459042

Sähköautojen latausverkko

Esityksessä todetaan ” *Kevyiden ajoneuvojen osalta jäsenvaltion tulee varmistaa, että latausinfrastruktuuri kehittyy samassa suhteessa sähköautojen ajoneuvokannan kanssa siten, että asetuksen voimaan tulon jälkeen jokaisen vuoden lopussa julkista sähkölatausta on tarjolla 1 kilowatti (kW) jokaista rekisteröityä täyssähköautoa kohden sekä 0,66 kW jokaista rekisteröityä lataushybridiä kohden. Lisäksi jäsenvaltion tulee varmistaa, että TEN-T ydinverkon varrella on 31 päivänä joulukuuta 2025 mennessä vähintään 60 kilometrin välimatkoin vähimmäistehovaatimukset täyttävä latausasema (recharging station). Vuoden 2030 loppuun mennessä 60 kilometrin välimatkavaatimus laajenee koskemaan myös TEN-T kattavan verkon tieverkkoa.*” LUT-yliopisto huomauttaa, että julkisen latausverkon lisäksi Suomalaisilla on tyypillisesti ei julkinen kotilatausmahdollisuus ja ei julkinen työpaikkalatausmahdollisuus. Olisi tärkeää, että päivityksessä ei erilaisin uusin määräyksin moninkertaisteta Suomen latausverkkoa muihin maihin nähden. Siksi LUT-yliopisto ehdottaa, että yhteiskäyttöinen esim. Työpaikoilla oleva latausverkko laskettaisiin tähän mininimivaatimukseen, jos latausmahdollisuutta voi käyttää yli kymmenen henkilöä.

Ehdotuksessa todetaan ” *Raskaan liikenteen osalta vastaavat vaatimukset ovat, että TEN-T ydinverkolla vähimmäistehovaatimukset täyttävä latausasema tulee olla 31 päivänä joulukuuta 2025 mennessä 60 kilometrin välimatkoin ja vastaavasti vuoden 2030 loppuun mennessä TEN-T kattavan verkon tieverkolla 100 kilometrin välimatkoin. Lisäksi tulee varmistaa, että 31 päivään joulukuuta 2030 mennessä jokaisella turvallisella pysähtymisalueella on vähintään yksi raskaan liikenteen tarpeeseen soveltuva latausasema ja 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä vastaavasti jokaisessa kaupunkisolmukohdassa (urban node) yksi raskaan liikenteen tarpeeseen soveltuva latausasema*.” LUT-yliopisto toteaa, että päätavoite pitäisi olla kehittää monikäyttöistä latausta, jossa samalla laitteistolla pystytään myös tarvittaessa lataamaan raskaita ajoneuvoja koska toistaiseksi raskaan liikenteen sähköautojen määrä on varsin rajallinen.

Ehdotuksen vetyverkko

Ehdotuksessa todetaan ” *Tieliikenteessä käytettävän vedyn osalta asetusehdotuksen mukaan jäsenvaltion on varmistettava, että TEN-T ydinverkon ja kattavan verkon varrella on 31 päivään joulukuuta 2030 mennessä vähintään 150 kilometrin välein vetytankkausasema. Lisäksi on varmistettava, että vuoden 2030 loppuun mennessä jokaisessa kaupunkisolmukohdassa on vähintään yksi vetytankkausasema.*” LUT-yliopisto toteaa, että vetyautoilun edistymisestä ei ole mitään indikaatiota, jolloin kaikki vetyinfran tekoon laitettu raha menee hukkaan. Ehdotuksen taloudellisista vaikutuksista todetaan, että vetyasemia koskevat kunnianhimoiset tavoitteet vaativat Suomessa mittavia investointeja, eikä kysynnän puuttuessa markkinaehtoinen vetyasemien rakentuminen ole näkyvissä lähivuosina. Siksi ehdotettu vetyinfrasuunnitelma on liian laaja ja tulee liian kalliiksi.

Esimerkiksi raskaan liikenteen vähäpäästöisyys voitaisiin LUT-yliopiston mielestä edullisemmin hoitaa noin vuoteen 2040 asti ulottuvan siirtymäajan ajan sähköistämällä ja käyttämällä e-polttoaineita (RFNBO) biopolttoaineiden lisäksi dieselissä. Tällöin turhia investointeja voitaisiin välttää.

Ehdotuksen kaasuverkko

LUT-yliopisto toteaa, että liikenteen kaasuverkosta puhuttaessa pitäisi huomioida, että suuri osa kaasutankkauksista tapahtuu jo biokaasuna, joten maakaasun asema tulee olemaan marginaalinen.

RFNBO-polttoaineet

LUT-yliopisto tuo esiin sen, että epäselvyydet RFNBO-polttoaineiden käsittelyssä näkyvät tässäkin ehdotuksessa. Mitään ehdotusta kuinka RFNBO polttoaineiden jakelua tehdään ei tehdä. Erityisesti meriliikenteessä RFNBO polttoaineet ovat yleistymässä. LUT-yliopisto ehdottaakin, että Liikenne ja viestintävaliokunta ehdottaa selvityksen käynnistämistä siitä missä määrin nykyisten jakelukanavien käyttö riittää.

Lausunnon ovat laatineet:

Olli Pyrhönen
Dekaani

Esa Vakkilainen
professori

Juha-Matti Saksa
rehtori